

УДК 351.74(477):343.91-053.6

Наталія Яківна КАПУСТЯНСЬКА,

слухач 1 курсу факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Вадим Сергійович СЕЛЮКОВ,

доцент кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДУ ЗА НЕПОВНОЛІТНІМИ СЕКТОРОМ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ

Як нам вже стало відомо, одним із дієвих заходів у попередженні дитячих правопорушень є проведення працівниками поліції превентивної роботи серед підлітків, а також здійснення належного контролю під час перебування підлітків на профілактичному обліку в органах та підрозділах Національної поліції України за скоєння тих чи інших правопорушень, та недопущення серед таких рецидивів.

Насамперед потрібно розібратися, що саме спонукає неповнолітніх вчиняти правопорушення?! По-перше, скоєння правопорушень у підлітковому віці стає можливим по-причині безконтрольності з боку батьків, які в супереч вимогам законодавства, не контролюють відвідування дитиною закладів навчання, надають можливість весь вільний час проводити з сумнівними друзями, які формують в них деформовану шкалу цінностей. По-друге, це ухилення від передбачених законодавством обов'язків по створенню належних умов проживання, виховання та навчання дітей, створюючи за можливе перебування дитини на вулиці після 22 години, а й інколи допускати не повертатися додому. По-третє, в силу складних життєвих обставин, самоусування від виконання покладених на батьків, або осіб, що їх замінюють, обов'язків по вихованню та навчанню дитини, її духовного і морального розвитку, навчання, створення належних умов для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці;

нехтування наділенням належного контролю за вільним часом дитини, ігнорування, де та з ким дитина знаходиться в вечірній та нічний час, та чим вона займається. Внаслідок ухилення батьками від своїх батьківських обов'язків по належному вихованню дитини, в занедбаний стан потрапляє розвиток її особистості, поваги до прав, свобод людини і громадянина, мови, національних історичних і культурних цінностей українського та інших народів, підготовка до світового життя у суспільстві в дусі взаєморозуміння, миру, милосердя, забезпечення рівноправності всіх членів суспільства, злагоди та дружби [1].

Вчинення підлітками правопорушень також є наслідком нелюбові та не достатньої уваги з боку батьків, особливо в тих сім'ях, які набули статусу таких, що опинилися в складних життєвих обставинах, багатодітні сім'ї, та сім'ї в яких присутній один із батьків. Діти в таких сім'ях стають байдужими своїм батькам, та в подальшому шукають однодумців поза межами дому, що призводить до створення антисоціальних груп, а в подальшому скоєння ними правопорушень. Правопорушення для підлітків – це форма протесту байдужості, до них самих та їхнього життя, батьків.

Адже насправді відгородити дітей від злочинних діянь дуже просто – треба їх будь-чим зайняти – гуртки, клуби, ігри – все це змушує дітей навіть не думати про злочинні наміри. А також одним із найважливіших факторів є увага та любов змалечку.

У пункті Плану дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини 4.8 «Захист прав дітей, які вчинили правопорушення» визначено мету: профілактика правопорушень з боку дітей, значне зменшення кількості злочинів, учинених дітьми, приведення умов їх утримання у спеціальних установах для дітей у відповідність до міжнародних стандартів [2].

Основними завданнями профілактичної діяльності є активізація профілактичної роботи з метою запобігання правопорушенням у дитячому середовищі, для чого:

- запровадити у практику новітні методи та форми роботи з дітьми, схильними до правопорушень;
- підвищити рівень обізнаності дітей шкільного віку з правових питань;
- забезпечення соціального патронажу дітей, які відбувають покарання у спеціальних виховних установах Державного

департаменту України з питань виконання покарань або звільнені з них, для чого:

– створення ефективної системи реабілітації неповнолітніх правопорушників.

Основними завданнями підрозділів ювенальної превенції органів НПУ, згідно Інструкції «З організації роботи працівників ювенальної превенції НПУ» № 1044 від 19.12.2017 [3], є:

З метою здійснення заходів індивідуальної профілактики щодо дитини поліцейський підрозділу ювенальної превенції (далі – ЮП) заводить обліково-профілактичну справу (далі – ОПС) та вносить відомості про взяття на профілактичний облік до відповідної інформаційної підсистеми бази даних, що входить до єдиної інформаційної системи МВС, дітей, щодо яких поліцейські ЮП здійснюють профілактичну роботу.

Після заведення ОПС неповнолітньому та його батькам, а якщо ті відсутні, то особам, що їх замінюють, роз'яснюються їх права та обов'язки під час перебування на профілактичному обліку, встановлюється день тижня раз на місяць, а надалі щомісяця до закінчення строку перебування на обліку, для проведення індивідуально-превентивної роботи у приміщенні підрозділів НПУ. Складається план індивідуальної роботи з даною дитиною, при цьому вивчивши всі особливості її характеру та коло спілкування, та родинні зв'язки. Під час проведення превентивної роботи з підобліковцями – профілактика спрямована на недопущення у подальшому вчинення неповнолітніми рецидивів та визнання ними на моральному рівні своєї провини. Під час перебування на профілактичному обліку неповнолітнього відвідують за місцем проживання для з'ясування умов проживання, а також чинників, які можуть негативно впливати на нього та спонукати до вчинення адміністративних і кримінальних правопорушень [3].

Отже, бачимо, що на сьогоднішній день дитяча злочинність є одною із найголовніших проблем. Для вирішення даної проблеми потрібно посилити профілактику серед підлітків, які не навчаються та не працюють, а також бездоглядних дітей. Якщо ситуація у родині є кризовою, приймати міри щодо переміщення дитини з такої родини до реабілітаційних центрів. Проводити профілактичну роботу з дітьми за допомогою ігрової тематики, де давати змогу дитині відчувати себе потрібною у суспільстві, та переконати дитину, що вчинення правопорушень – це погано для їх подальшого життя.

Список бібліографічних посилань

1. Про Порядок ведення службами у справах дітей обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах : наказ МВС України від 20.01.2014 № 27 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0216-14> (дата звернення: 12.11.2018).

2. Про схвалення Концепції Державної соціальної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року : розпорядження КМУ від 05.04.2018 № 230-р // Урядовий портал : Єдиний веб-портал виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249890555> (дата звернення: 12.11.2018).

3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18> (дата звернення: 12.11.2018).

Одержано 23.11.2018

УДК 343.431(477)

Катерина Андріївна КЛИМЕНКО,

курсанта 2 курсу факультет № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Наталія Юріївна ЦВІРКУН,

викладач кафедри кримінального права і кримінології

факультету № 1 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

З розвитком правової соціальної держави особливо актуалізуються питання захисту прав та свобод всіх громадян. Відповідно до Конституції України «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються